

Raadsvoorstel

Raadsvergadering Debat en Beslút	:	
Petear	:	26 augustus 2026
Agendapunt	:	
Nummer	:	
Datum voorstel	:	12 mei 2026
Onderwerp	:	Inbreng stellingen bij de raad om door middel van een consulterend Petear de dialoog te voeren over het mobiliteitsprogramma.
Zaaknummer	:	Z.866277
Portefeuillehouder	:	J. van Zanden

Voorstel:

Een dialoog te voeren tussen onderlinge raadspartijen en het college over het mobiliteitsprogramma aan de hand van bijlage 1.

Inleiding - Ynliding

Gemeente De Fryske Marren werkt aan een nieuw mobiliteitsprogramma waarin het verkeers- en mobiliteitsbeleid voor de komende jaren wordt vastgelegd. Dit programma geeft richting aan de wijze waarop de gemeente inzet op bereikbaarheid, verkeersveiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid, en vormt daarmee een belangrijk kader voor toekomstige keuzes op het gebied van verkeer. We willen de raad graag in de gelegenheid stellen om mee te denken over deze onderwerpen die van groot belang zijn voor de toekomst.

De door de raad vastgestelde maatschappelijke opgaven staan centraal in het toekomstig mobiliteitsbeleid. Bij het behalen van deze opgaven wordt in het mobiliteitsprogramma het STOMP-principe als leidend uitgangspunt gehanteerd. Dit betekent dat bij de inrichting en het gebruik van de openbare ruimte eerst prioriteit wordt gegeven aan **Stappen** (voetgangers) en **Trappen** (fietsers), gevolgd door **Openbaar vervoer**, **Mobility as a Service** (deelmobiliteit) en ten slotte pas de **privéauto**. Door deze volgorde consequent toe te passen, wordt een structurele omslag gerealiseerd in het mobiliteitsbeleid: van een systeem waarin de auto vaak dominant is, naar een inrichting waarin de mens centraal staat en actieve en duurzame vormen van mobiliteit voorrang krijgen.

Hoewel we inzetten op actieve en gezonde vormen van mobiliteit, blijft de auto voor veel inwoners een belangrijk vervoermiddel. Voor een aantrekkelijke leefomgeving waarin mensen prettig kunnen wonen, werken en recreëren, is een sterk netwerk voor fiets en openbaar vervoer essentieel, maar ook een goed bereikbare en functionerende infrastructuur voor de auto blijft daarbij van groot belang.

Met bijgevoegd achtergronddocument (bijlage 1) kunnen de raad en het college met elkaar de dialoog aangaan. Hierin wordt ook proces geschetst en hoe we tot de gestelde hoofd- en nevenambities zijn gekomen.

Beoogd resultaat - Beëinde resultaat

1. Het mobiliteitsprogramma biedt richting en kaders voor toekomstige strategische afwegingen en keuzes.
2. Het mobiliteitsprogramma vormt de basis voor het uitvoeringsprogramma waarin concrete acties voor de korte en middellange termijn in staan en geeft richting voor de toekomst op gebied van mobiliteit (2050).

Door de raad te betrekken via een consulterend Petear wordt inzicht verkregen in de standpunten van de raad ten aanzien van verschillende onderwerpen op het gebied van verkeer en mobiliteit. Deze input wordt betrokken bij het opstellen van het mobiliteitsprogramma, met als doel te komen tot een breed gedragen mobiliteitsprogramma.

Argumenten - Argumenten

1.1 De uitgangspunten samen te formuleren en mee te nemen in de uitwerking van het mobiliteitsprogramma

De raad heeft in de dialoog de ruimte en de kans om mee te denken over het mobiliteitsprogramma voordat het nieuwe beleidskader volledig is uitgewerkt. Deze dialoog gaat vooral om het peilen van reacties en het inventariseren van de wensen en ambities.

1.2 De stellingen als basis te nemen voor het gesprek

De dialoog is vrij en open van karakter, toch is het voor een gestructureerd verloop wenselijk in ieder geval een aantal stellingen met elkaar te bespreken. Deze stellingen geven richting aan de dialoog. Dit zorgt ervoor dat bij de verdere uitwerking van het mobiliteitsprogramma de reacties vanuit de raad meegewogen kunnen worden.

Kanttelingen: risico's en eventuele beheersmaatregelen – Kanttekeningen: risico's en eventuele beheersmaatregelen

Niet van toepassing.

Beleid, regelgeving en Sustainable Development Goals (SDG's) – Belied, regeljouwing en Sustainable Development Goals (SDG's)

Het Mobiliteitsprogramma heeft raakvlakken met:

1. Nationale omgeving visie (NOVI)
2. Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte
3. Nationaal toekomstbeeld Fiets
4. Regionaal Mobiliteitsprogramma Fryslân
5. Friese integrale visie Verkeersveiligheid 2026 – 2040
6. Coalitieakkoord 2022 – 2026
7. Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan De Fryske Marren (2016)
8. Nota Beleidsregels parkeren De Fryske marren (2018)

Financiën - Finânsjes

Nog niet van toepassing. Dit volgt bij definitieve uitwerking van het mobiliteitsplan. De financiële consequenties hiervan worden later aan de raad voorgelegd.

Duurzaamheid - Duorsumens

Niet van toepassing.

Participatie - Partisipaasje

Niet van toepassing.

Communicatie - Kommunkaasje

Niet van toepassing.

Vervolg en evaluatie - Ferfolch en evaluaasje

Na het consulterend Petear worden de uitkomsten van de discussie meegenomen in de uitwerking van het mobiliteitsprogramma. Het college stelt vervolgens het ontwerp mobiliteitsprogramma vast alvorens deze ter visie wordt gelegd. De raad wordt daarna in de gelegenheid gesteld om middels een raadsbesluit wel of geen wensen en bedenkingen mee te geven aan het college en de raad besluit vervolgens over het benodigde budget. Daaropvolgend stelt het college het mobiliteitsprogramma definitief vast. Zie ook bijlage 2 voor de infographic 'Werken met de instrumenten van de Omgevingswet', hierin wordt stapsgewijs de route voor het opstellen van een omgevingsprogramma weergegeven.

Bijlagen – Taheakke

- 260520-Bijlage 1-Achtergronddocument + stellingen Petear mobiliteitsprogramma-Z866277
- 260512-Bijlage 2-Infographic omgevingsprogramma's-Z.866277

Burgemeester en wethouders van De Fryske Marren,

gemeentesecretaris,
Ditta Cazemier

burgemeester,
Leo Pieter Stoel